પ્રશ્ન 1(અ) [3 ગુણ]

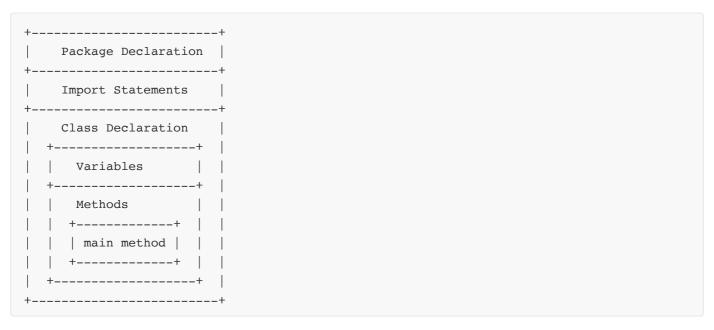
Java program નો બેસિક સ્ટ્રક્ચર સમજાવો.

જવાબ:

મૂળભૂત માળખું કોષ્ટક:

ยรร	นย์า
Package declaration	વૈકલ્પિક, package સભ્યપદ દર્શાવે છે
Import statements	જરૂરી classes/packages આયાત કરે છે
Class declaration	મુખ્ય class વ્યાખ્યા
Main method	પ્રવેશ બિંદુ: public static void main(String[] args)

આકૃતિ:

• Package: સંબંધિત classes ને જૂથબદ્ધ કરે છે

• Import: બાહ્ય classes ને access કરે છે

• Class: objects หเล้ blueprint

• Main method: પ્રોગ્રામ execution અહીંથી શરૂ થાય છે

મેમરી ટ્રીક: "PICM - Package, Import, Class, Main"

પ્રશ્ન 1(બ) [4 ગુણ]

જાવાના વિવિધ લક્ષણોની યાદી આપો. કોઈપણ બે લક્ષણો સમજાવો.

જવાબ:

Java ના લક્ષણો કોષ્ટક:

લક્ષણ	นณ์ฯ
Platform Independent	એક વાર લખો, બધે ચલાવો
Object Oriented	બધું object છે
Simple	સરળ syntax, pointers નથી
Secure	built-in સુરક્ષા લક્ષણો
Robust	મજબૂત memory management
Multithreaded	concurrent execution આધાર

વિગતવાર સમજાવટ:

Platform Independence:

- Java ક્રોડ bytecode માં compile થાય છે
- JVM કોઈપણ platform પર bytecode interpret કરે છે
- એ જ પ્રોગ્રામ Windows, Linux, Mac પર ચાલે છે

Object Oriented:

- Encapsulation: classes ๚i data hiding
- Inheritance: extends દ્વારા ક્રોડ પુનઃઉપયોગ
- Polymorphism: એક જ method, અલગ વર્તન

મેમરી ટ્રીક: "POSRMM - Platform, Object, Simple, Robust, Multithreaded, Memory"

પ્રશ્ન 1(ક) [7 ગુણ]

દાખલ કરેલ નંબરના અંકોનો સરવાળો શોધવા માટે Java માં પ્રોગ્રામ લખો. (ઉદા. સંખ્યા 123 આઉટપુટ 6 છે).

```
public class DigitSum {
   public static void main(String[] args) {
      int number = Integer.parseInt(args[0]);
      int sum = 0;
      int temp = Math.abs(number);

      while (temp > 0) {
         sum += temp % 10;
         temp /= 10;
      }

      System.out.println("અંકોનો સરવાળો: " + sum);
    }
}
```

Algorithm કોષ્ટક:

પગલું	ક્રિયા	ઉદાહરણ (123)
1	છેલ્લો અંક કાઢો (n%10)	123%10 = 3
2	સરવાળામાં ઉમેરો	sum = 0+3 = 3
3	છેલ્લો અંક હટાવો (n/10)	123/10 = 12
4	n=0 સુધી પુનરાવર્તન	ચાલુ રાખો

• Input: Command line argument

• **Process**: modulo વાપરીને અંકો કાઢો

• Output: બધા અંકોનો સરવાળો

મેમરી ટ્રીક: "EARD - Extract, Add, Remove, Done"

પ્રશ્ન 1(ક OR) [7 ગુણ]

Command line arguments નો ઉપયોગ કરીને કોઈપણ દસ સંખ્યાઓ માંથી maximum શોધવા માટે Java માં પ્રોગ્રામ લખો.

જવાબ:

```
public class FindMaximum {
   public static void main(String[] args) {
      if (args.length < 10) {
          System.out.println("รูนเ ระโค๋ 10 સંખ્યાઓ દાખલ કરો");
          return;
      }
      int max = Integer.parseInt(args[0]);
      for (int i = 1; i < 10; i++) {
          int current = Integer.parseInt(args[i]);
          if (current > max) {
                max = current;
            }
      }
      System.out.println("મહતમ સંખ્યા: " + max);
    }
}
```

પ્રક્રિયા કોષ્ટક:

પગલું	ક્રિયા	વિગતો
1	args તપાસો	10 સંખ્યાઓ આપેલી છે કે કેમ
2	Max initialize ระì	પહેલી સંખ્યાને initial max બનાવો
3	Compare loop	બાકીની દરેક સંખ્યા તપાસો
4	Max update કरो	જો current > max, તો update કરો

• Validation: argument count ચકાસો

• Comparison: સામાન્ય maximum શોધવાની પદ્ધતિ

• Output: સૌથી મોટી સંખ્યા દર્શાવો

મેમરી ટ્રીક: "VCIU - Validate, Compare, Initialize, Update"

પ્રશ્ન 2(અ) [3 ગુણ]

OOP ના Basic concept ની યાદી આપો. કોઈપણ એક વિગતવાર સમજાવો.

જવાબ:

OOP ની વિભાવનાઓ કોષ્ટક:

વિભાવના	વર્ણન
Encapsulation	ડેટા છુપાવવું અને બાંધવું
Inheritance	પિતૃ class થી કોડ પુનઃઉપયોગ
Polymorphism	એક interface, અનેક સ્વરૂપ
Abstraction	Implementation વિગતો છુપાવવી

Encapsulation વિગતો:

- ડેટા અને methods ને એક unit માં જોડે છે
- ડેટા માટે private access modifiers વાપરે છે
- Public getter/setter methods પ્રદાન કરે છે
- અનધિકૃત access થી ડેટાને સુરક્ષિત કરે છે

ફાયદાઓ:

• સુરક્ષા: ડેટા સુરક્ષા

• જાળવણી: કોડ updates સરળ

• લવચીકતા: Implementation સરળતાથી બદલી શકાય

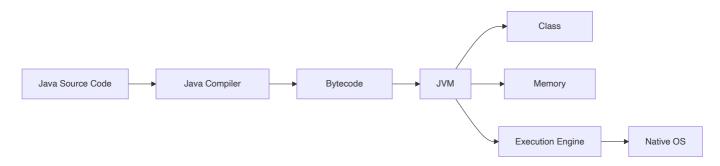
મેમરી ટ્રીક: "EIPA - Encapsulation, Inheritance, Polymorphism, Abstraction"

પ્રશ્ન 2(બ) [4 ગુણ]

JVM ને વિગતવાર સમજાવો.

જવાલ:

JVM આર્કિટેક્ચર આકૃતિ:

JVM ઘટકો કોષ્ટક:

ยรร	รเช้
Class Loader	.class files ને memory માં લોડ કરે છે
Memory Areas	Heap, Stack, Method area
Execution Engine	Bytecode execute နုင် ဗိ
JIT Compiler	વારંવાર વપરાતા કોડને optimize કરે છે

- Platform Independence: એ જ bytecode બધે ચાલે છે
- Memory Management: automatic garbage collection
- સુરક્ષા: execution પહેલાં bytecode verification

મેમરી ટ્રીક: "CEMJ - Class loader, Execution, Memory, JIT"

પ્રશ્ન 2(ક) [7 ગુણ]

Constructor overloading ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાલ:

```
public class Student {
    private String name;
    private int age;
    private String course;

// Default constructor
    public Student() {
        this.name = "અ되더";
        this.age = 0;
        this.course = "됨이어대 ન위";
```

```
// Constructor with name
    public Student(String name) {
        this.name = name;
        this.age = 0;
        this.course = "ફાળવેલ નથી";
    }
    // Constructor with name and age
    public Student(String name, int age) {
        this.name = name;
        this.age = age;
        this.course = "इाणवेल नथी";
    }
    // Constructor with all parameters
    public Student(String name, int age, String course) {
        this.name = name;
        this.age = age;
        this.course = course;
    }
}
```

Constructor પ્રકારો કોષ્ટક:

Constructor	Parameters	ઉપયોગ
Default	કોઈ નહિ	મૂળભૂત object બનાવટ
Single param	માત્ર નામ	આંશિક initialization
Two param	નામ, ઉંમર	વધુ નિર્દિષ્ટ ડેટા
Full param	બધા fields	સંપૂર્ણ initialization

- એ જ નામ: બધા constructors ને class નામ છે
- અલગ parameters: સંખ્યા અથવા પ્રકાર અલગ છે
- Compile-time: compilation દરમિયાન નિર્ણય

મેમરી ટ્રીક: "SNDF - Same Name, Different Parameters, Flexible"

પ્રશ્ન 2(અ OR) [3 ગુણ]

Wrapper class શું છે? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

Wrapper Classes ទាំសនៈ

Primitive	Wrapper Class
byte	Byte
int	Integer
float	Float
double	Double
char	Character
boolean	Boolean

ઉદાહરણ:

```
// Boxing - primitive to object
int num = 10;
Integer obj = Integer.valueOf(num);

// Unboxing - object to primitive
Integer wrapper = new Integer(20);
int value = wrapper.intValue();

// Auto-boxing (Java 5+)
Integer auto = 30;
int autoValue = auto;
```

- Boxing: primitive ને wrapper object માં convert કરવું
- Unboxing: wrapper માંથી primitive કાઢવું
- Collections: collections માં માત્ર objects જ સ્વીકાર્ય છે

મેમરી ટ્રીક: "BUC - Boxing, Unboxing, Collections"

પ્રશ્ન 2(બ OR) [4 ગુણ]

Static કીવર્ડ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

```
public class Counter {
   private static int count = 0; // Static variable
   private int id; // Instance variable

public Counter() {
      count++; // Static count qual
      this.id = count;
   }

public static void showCount() { // Static method
```

```
System.out.println("§G objects: " + count);
}

public void showId() { // Instance method
    System.out.println("Object ID: " + id);
}
```

Static લક્ષણો કોષ્ટક:

લક્ષણ	લાક્ષણિકતાઓ
Static Variable	બધા instances વચ્ચે શેર થાય છે
Static Method	Object બનાવ્યા વિના કૉલ કરી શકાય
Static Block	Class લોડ થાય ત્યારે એક વાર execute થાય
Memory	Method area માં સંગ્રહિત

- Class level: instance નહિ, class નું છે
- Memory efficiency: બધા objects માટે એક જ copy
- Access: class નામ વાપરીને access કરો

મેમરી ટ્રીક: "SCMA - Shared, Class-level, Memory, Access"

પ્રશ્ન 2(ક OR) [7 ગુણ]

Constructor શું છે? Copy constructor ને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

Constructor વ્યાખ્યા:

Constructor એ એક વિશેષ method છે જે objects બનાવાયા ત્યારે તેમને initialize કરે છે.

```
public class Book {
    private String title;
    private String author;
    private int pages;

// Default constructor

public Book() {
        this.title = "अञ्जात";
        this.author = "अञ्जात";
        this.pages = 0;
    }

// Parameterized constructor

public Book(String title, String author, int pages) {
        this.title = title;
        this.author = author;
    }
```

Constructor પ્રકારો કોષ્ટક:

หลเร	હેતુ	Parameters
Default	મૂળભૂત initialization	કોઈ નહિ
Parameterized	કસ્ટમ initialization	User-defined
Сору	હાલના object ની નકલ	Same class object

- એ જ નામ: Constructor નામ = class નામ
- કોઈ return type નહિ: void પણ નહિ
- Automatic કૉલ: Object બનાવાય ત્યારે કૉલ થાય

મેમરી ટ્રીક: "SNAC - Same Name, Automatic Call"

પ્રશ્ન 3(અ) [3 ગુણ]

Java માં કોઈપણ ચાર string functions ને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

String Functions કોષ્ટક:

Function	હેતુ	ઉદાહરણ
length()	String ની લંબાઈ આપે છે	"Hello".length() → 5
charAt(index)	સ્થાને character	"Java".charAt(1) → 'a'
substring(start)	ભાગ કાઢે છે	"Program".substring(3) → "gram"
toUpperCase()	મોટા અક્ષરોમાં	"java".toUpperCase() → "JAVA"

કોડ ઉદાહરણ:

- Immutable: String objects બદલાતા નથી
- **નવું return**: Methods નવા string objects return કરે છે
- Zero-indexed: સ્થાનની ગણતરી 0 થી શરૂ થાય છે

મેમરી ટ્રીક: "LCST - Length, Character, Substring, Transform"

પ્રશ્ન 3(બ) [4 ગુણ]

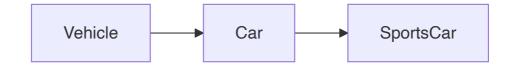
Inheritance ના વિવિધ પ્રકારોની યાદી આપો. Multilevel inheritance સમજાવો.

જવાબ:

Inheritance પ્રકારો કોષ્ટક:

увіг	นต์า
Single	એક parent, એક child
Multilevel	Inheritance ની શૃંખલા
Hierarchical	એક parent, અનેક children
Multiple	અનેક parents (interfaces દ્વારા)

Multilevel Inheritance આકૃતિ:

ઉદાહરણ:

```
class Vehicle {
    protected String brand;
    public void start() {
        System.out.println("વાહન ચાલુ થયું");
}
class Car extends Vehicle {
    protected int doors;
    public void drive() {
        System.out.println("કાર યાલી રહી છે");
}
class SportsCar extends Car {
    private int maxSpeed;
    public void race() {
        System.out.println("સ્પોર્ટ્સ કાર રેસિંગ");
    }
}
```

- Chain inheritance: ਪਿਗਸਫ → ਪਿਗ → ਯਾの
- લક્ષણો સંચય: બાળકને બધા પૂર્વજોના લક્ષણો મળે છે
- Method access: બધા levels ના methods કૉલ કરી શકાય

મેમરી ટ્રીક: "SMHM - Single, Multilevel, Hierarchical, Multiple"

પ્રશ્ન 3(ક) [7 ગુણ]

Interface શું છે? ઉદાહરણ સાથે multiple inheritance સમજાવો.

જવાબ:

Interface વ્યાખ્યા:

Interface એ એક કરાર છે જે define કરે છે કે class માં કયા methods હોવા જોઈએ, implementation આપ્યા વિના.

```
interface Flyable {
    void fly();
    void land();
}

interface Swimmable {
    void swim();
    void dive();
}

// Interfaces GRI multiple inheritance
class Duck implements Flyable, Swimmable {
```

```
public void fly() {
    System.out.println("બતક ઉડી રહી છે");
}

public void land() {
    System.out.println("બતક જમીન પર ઉતરી");
}

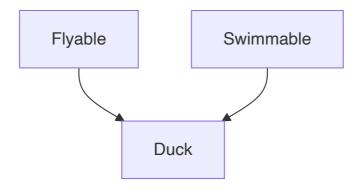
public void swim() {
    System.out.println("બતક તરી રહી છે");
}

public void dive() {
    System.out.println("બતક પાણીમાં ડૂબી");
}
```

Interface vs Class કોષ્ટક:

લક્ષણ	Interface	Class
Methods	Abstract (default/static મંજૂર)	Concrete
Variables	public static final	કોઈપણ પ્રકાર
Inheritance	Multiple મંજૂર	માત્ર Single
Instantiation	Objects બનાવી શકાતા નથી	Objects બનાવી શકાય

Multiple Inheritance આકૃતિ:

- **કરાર**: શું કરવું તે define કરે, કેવી રીતે નહિ
- Multiple implementation: એક class, ઘણા interfaces
- Diamond problem ઉકેલ: Interfaces multiple inheritance ની સમસ્યા હલ કરે છે

મેમરી ટ્રીક: "CMDS - Contract, Multiple, Diamond-solution"

પ્રશ્ન 3(અ OR) [3 ગુણ]

This કીવર્ડ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

'this' કીવર્ડ ઉપયોગો કોષ્ટક:

ઉપયોગ	હેતુ
Instance variable	Parameter થી અલગ પાડવા
Method call	એ જ class ની બીજી method કૉલ કરવા
Constructor call	બીજા constructor ને કૉલ કરવા
Return object	વર્તમાન object reference return કરવા

ઉદાહરણ:

```
public class Person {
   private String name;
   private int age;
   public Person(String name, int age) {
        this.name = name; // Parameter ਅਜੇ field ਪੰਘੇ ફરક
        this.age = age;
   }
   public Person setName(String name) {
        this.name = name;
        return this; // वर्तभान object return sरो
   }
   public void display() {
        this.printDetails(); // अं ४ class नी method ऑस sरो
   private void printDetails() {
        System.out.println(this.name + " ਜੀ ਰਿਸਟ " + this.age);
}
```

- **વર્તમાન object**: વર્તમાન instance ને refer કરે છે
- Parameter conflict: નામની અસમંજસ હલ કરે છે
- Method chaining: fluent interface સક્ષમ કરે છે

મેમરી ટ્રીક: "CRPM - Current, Resolve, Parameter, Method"

પ્રશ્ન 3(બ OR) [4 ગુણ]

Method overriding ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

```
class Animal {
    public void makeSound() {
        System.out.println("પ્રાણી અવાજ કરે છે");
    }
    public void sleep() {
        System.out.println("પ્રાણી સૂઈ જાય છે");
}
class Dog extends Animal {
    @Override
    public void makeSound() { // Method overriding
        System.out.println("કૂતરો ભસે છે: ભો ભો!");
    }
    // sleep() method જੇਮ છੇ ਕੇਮ inherit ਘਾਪ છੇ
}
class Cat extends Animal {
    @Override
    public void makeSound() { // Method overriding
        System.out.println("બિલાડી બોલે છે: મ્યાઉં!");
    }
}
```

Overriding નિયમો કોષ્ટક:

નિયમ	qย์ -
Same signature	Method નામ, parameters મેળ ખાવા જોઈએ
Inheritance	Parent-child સંબંધ હોવો જોઈએ
@Override	Compiler checking માટે annotation
Runtime decision	Object type પ્રમાણે method કૉલ

ઉપયોગ:

```
Animal animal1 = new Dog();
Animal animal2 = new Cat();
animal1.makeSound(); // આઉટપુટ: "ફૂતરો ભસે છે: ભો ભો!"
animal2.makeSound(); // આઉટપુટ: "બિલાડી બોલે છે: મ્યાઉ!"
```

- Runtime polymorphism: Execution દરમિયાન નિર્ણય
- Same interface: અલગ classes માટે અલગ વર્તન
- **Dynamic binding**: Runtime પર method resolution

મેમરી ટ્રીક: "SSRD - Same Signature, Runtime Decision"

પ્રશ્ન 3(ક OR) [7 ગુણ]

Package શું છે? Package બનાવવાના પગલાં લખો અને તેનું ઉદાહરણ આપો.

જવાબ:

Package વ્યાખ્યા:

Package એ namespace છે જે સંબંધિત classes અને interfaces ને organize કરે છે, access control પ્રદાન કરે છે અને naming conflicts ટાળે છે.

Package अनाववाना पगलां:

પગલું	ક્રિયા	Command/Code
1	Directory બનાવો	mkdir com/company/utils
2	Package declaration ઉમેરો	package com.company.utils;
3	Class લખો	public class MathUtils { }
4	Compile કરો	javac -d . MathUtils.java
5	Import અને ઉપયોગ	import com.company.utils.*;

Package Structure ઉદાહરણ:

```
src/
com/
company/
utils/
MathUtils.java
StringUtils.java
models/
Student.java
```

MathUtils.java:

```
package com.company.utils;

public class MathUtils {
   public static int add(int a, int b) {
      return a + b;
   }

   public static int multiply(int a, int b) {
      return a * b;
   }
}
```

Package ઉપયોગ:

```
import com.company.utils.MathUtils;

public class Calculator {
    public static void main(String[] args) {
        int sum = MathUtils.add(5, 3);
        int product = MathUtils.multiply(4, 6);

        System.out.println("aequoi: " + sum);
        System.out.println("aequoi: " + product);
    }
}
```

Package ફાયદાઓ કોષ્ટક:

ફાયદો	นณ์ฯ
સંગઠન	Classes નું તાર્કિક જૂથીકરણ
Namespace	નામની અસમંજસ ટાળે છે
Access control	Package-private access
જાળવણી	કોડની સરળ management

મેમરી ટ્રીક: "ONAM - Organization, Namespace, Access, Maintenance"

પ્રશ્ન 4(અ) [3 ગુણ]

યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે thread ની પ્રાથમિકતાઓ સમજાવો.

જવાબ:

Thread Priority કોષ્ટક:

પ્રાથમિકતા સ્તર	Constant	મૂલ્ય
ન્ચૂનતમ	MIN_PRIORITY	1
સામાન્ય	NORM_PRIORITY	5
ਮ હત્તમ	MAX_PRIORITY	10

ઉદાહરણ:

```
class PriorityDemo extends Thread {
   public PriorityDemo(String name) {
      super(name);
   }
```

```
public void run() {
    for (int i = 1; i <= 5; i++) {
        System.out.println(getName() + " - ગણાવ인: " + i);
    }
}

public class ThreadPriorityExample {
    public static void main(String[] args) {
        PriorityDemo t1 = new PriorityDemo("Gઆ પ્રાથમિકતા");
        PriorityDemo t2 = new PriorityDemo("નીથી પ્રાથમિકતા");

        t1.setPriority(Thread.MAX_PRIORITY); // પ્રાથમિકતા 10
        t2.setPriority(Thread.MIN_PRIORITY); // પ્રાથમિકતા 1

        t1.start();
        t2.start();
    }
}
```

- ઉચ્ચી પ્રાથમિકતા: CPU સમય મળવાની વધુ શક્યતા
- ગેરંટી નથી: JVM ખરેખર scheduling નક્કી કરે છે
- Default priority: દરેક thread NORM_PRIORITY સાથે શરૂ થાય છે

મેમરી ટ્રીક: "HNG - Higher priority, Not Guaranteed"

પ્રશ્ન 4(બ) [4 ગુણ]

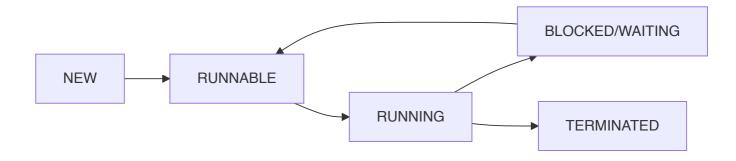
Thread શું છે? Thread જીવન ચક્ર સમજાવો.

જવાબ:

Thread વ્યાખ્યા:

Thread એ lightweight sub-process છે જે પ્રોગ્રામની અંદર અનેક કાર્યોના concurrent execution ની પરવાનગી આપે છે.

Thread Life Cycle આકૃતિ:

Thread સ્થિતિઓ કોષ્ટક:

સ્થિતિ	વર્ણન
NEW	Thread બન્યો પણ શરૂ થયો નથી
RUNNABLE	ચાલવા તૈયાર, CPU માટે રાહ જોઈ રહ્યો
RUNNING	હાલમાં execute થઈ રહ્યો
BLOCKED/WAITING	Resource/condition માટે રાહ જોઈ રહ્યો
TERMINATED	Execution પૂર્ણ થયું

સ્થિતિ પરિવર્તનો:

- NEW → RUNNABLE: start() method કૉલ થાય
- RUNNABLE → RUNNING: Thread scheduler CPU આપે
- RUNNING → BLOCKED: I/O અથવા lock માટે રાહ
- Concurrent execution: અનેક threads એકસાથે ચાલે છે
- JVM managed: Thread scheduler execution control ອ ຂ છે
- **Resource sharing**: Threads memory space શેર કરે છે

મેમરી ટ્રીક: "NRBT - New, Runnable, Blocked, Terminated"

પ્રશ્ન 4(ક) [7 ગુણ]

Java માં એક પ્રોગ્રામ લખો જે Thread Class અમલ કરીને બહુવિદ્ય threads બનાવે છે.

```
Thread.sleep(500); // 500ms ਮਾਟੇ थोलो
            } catch (InterruptedException e) {
                System.out.println(threadName + " બંધ કરાયો");
            }
        }
        System.out.println(threadName + " પૂર્ણ થયો");
    }
}
public class MultipleThreadsExample {
    public static void main(String[] args) {
        // अनेS threads अनायो
        NumberPrinter thread1 = new NumberPrinter("Thread-1", 1, 5);
        NumberPrinter thread2 = new NumberPrinter("Thread-2", 10, 15);
        NumberPrinter thread3 = new NumberPrinter("Thread-3", 20, 25);
        // अधा threads श३ डरो
        thread1.start();
        thread2.start();
        thread3.start();
        System.out.println("Main થી બધા threads શરૂ થયા");
    }
}
```

Implementation પગલાં કોષ્ટક:

પગલું	ક્રિયા
1	Thread class extends કरो
2	run() method override કરો
3	Thread objects બનાવો
4	start() method કૉલ કરો

- Extends Thread: Threading capabilities inherit કરો
- Override run(): Thread ની execution logic define કરો
- start() method: Thread execution શરૂ કરો
- Concurrent execution: બધા threads એકસાથે ચાલે છે

મેમરી ટ્રીક: "EOCS - Extend, Override, Create, Start"

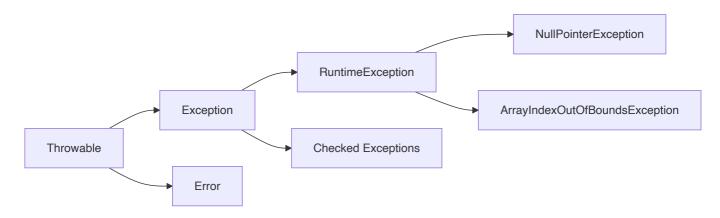
પ્રશ્ન 4(અ OR) [3 ગુણ]

Exception Handling ની મૂળભૂત વિભાવના સમજાવો.

Exception Handling વિભાવનાઓ કોષ્ટક:

વિભાવના	વર્ણન
Exception	Runtime error જે સામાન્ય flow ને ખલેલ પહોંચાડે
try block	કોડ જે exception ફેંકી શકે
catch block	વિશિષ્ટ exception પ્રકારો handle કરે
finally block	હંમેશા execute થાય, cleanup કોડ

Exception Hierarchy:

મૂળભૂત Syntax:

```
try {
    // ช่พม์ sis
} catch (ExceptionType e) {
    // Exception handle Sti
} finally {
    // Cleanup sis
}
```

- **Graceful handling**: Exception પછી પ્રોગ્રામ ચાલુ રહે છે
- Error prevention: પ્રોગ્રામ crash ટાળે છે
- **Resource cleanup**: Finally block cleanup ensure ອ_ີ છે

મેમરી ટ્રીક: "TRCF - Try, Runtime error, Catch, Finally"

પ્રશ્ન 4(બ OR) [4 ગુણ]

યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે multiple catch સમજાવો.

```
public class MultipleCatchExample {
   public static void main(String[] args) {
```

```
try {
            int[] numbers = {10, 20, 30};
            int divisor = Integer.parseInt(args[0]);
            int result = numbers[5] / divisor; // અનેક exceptions કારણ બની શકે
            System.out.println("પરિણામ: " + result);
        } catch (ArrayIndexOutOfBoundsException e) {
            System.out.println("Array index eq: " + e.getMessage());
        } catch (ArithmeticException e) {
            System.out.println("ગણત ભૂલ: " + e.getMessage());
        } catch (NumberFormatException e) {
            System.out.println("Number format ed: " + e.getMessage());
        } catch (Exception e) { // Generic catch
            System.out.println("레베리 어ୂ대: " + e.getMessage());
        } finally {
            System.out.println("Cleanup પૂર્ણ થયું");
   }
}
```

Multiple Catch નિયમો કોષ્ટક:

નિયમ	વર્ણન
વિશિષ્ટ પહેલા	સામાન્ય પહેલા વિશિષ્ટ exceptions handle કરો
એક catch execute	માત્ર પહેલો મેળ ખાતો catch ચાલે
ક્રમ મહત્વપૂર્ણ	વધુ વિશિષ્ટ થી વધુ સામાન્ય
Finally હંમેશા	Finally block હંમેશા execute થાય

Exception Flow:

- ArrayIndexOutOfBoundsException: અમાન્ય array access
- ArithmeticException: શૂન્ય વડે ભાગાકાર
- NumberFormatException: અમાન્ય number conversion
- Exception: બાકીના કોઈપણ exceptions catch કરે

મેમરી ટ્રીક: "SOOF - Specific first, One executes, Order matters, Finally"

પ્રશ્ન 4(ક OR) [7 ગુણ]

Exception શું છે? Arithmetic Exception નો ઉપયોગ દર્શાવતો પ્રોગ્રામ લખો.

Exception વ્યાખ્યા:

Exception એ એક ઘટના છે જે પ્રોગ્રામ execution દરમિયાન થાય છે અને instructions ના સામાન્ય flow ને ખલેલ પહોંચાડે છે.

```
public class ArithmeticExceptionDemo {
    public static double divide(int numerator, int denominator) {
        try {
            if (denominator == 0) {
                throw new ArithmeticException("શૂન્ય વડે ભાગાકાર મંજૂર નથી");
            return (double) numerator / denominator;
        } catch (ArithmeticException e) {
            System.out.println("Arithmetic Exception 48SIQ):" + e.getMessage());
            return Double.NaN; // Not-a-Number return Sti
        }
    }
    public static void calculatorDemo() {
        int[] numbers = {100, 50, 25, 0, -10};
        for (int i = 0; i < numbers.length; i++) {</pre>
            try {
                int result = 100 / numbers[i];
                System.out.println("100 / " + numbers[i] + " = " + result);
            } catch (ArithmeticException e) {
                System.out.println("100 ਜੇ " + numbers[i] + " ਪੰਤੇ ਖ਼ਾਂગੀ શકાતું ਜથੀ - " +
                                  e.getMessage());
            }
        }
    }
    public static void main(String[] args) {
        System.out.println("=== Arithmetic Exception SHI ===");
        // Sezu divide method 2ez
        System.out.println("\n1. Set divide method:");
        System.out.println("10 / 2 = " + divide(10, 2));
        System.out.println("15 / 0 = " + divide(15, 0));
        // કેલક્યુલેટર ડેમો ટેસ્ટ
        System.out.println("\n2. डेलड्युलेटर डेमो:");
        calculatorDemo();
        // Try-catch-finally साथे टेस्ट
        System.out.println("\n3. Try-catch-finally SHI:");
        try {
            int value = 50;
            int zero = 0;
            int result = value / zero; // આ ArithmeticException §sel
```

Exception પ્રકારો કોષ્ટક:

уѕіғ	વર્ણન	ઉદાહરણ
Checked	Compile time પર handle કરવા પડે	IOException
Unchecked	Runtime exceptions	ArithmeticException
Error	સિસ્ટમ સ્તરની સમસ્યાઓ	OutOfMemoryError

ArithmeticException કારણો:

• શૂન્ય વડે ભાગાકાર: સૌથી સામાન્ય કારણ

• શૂન્ય વડે modulo: બાકી કામગીરી શૂન્ય સાથે

• અમાન્ય કામગીરીઓ: ગાણિતિક અશક્યતાઓ

પ્રોગ્રામ પ્રવાહ:

1. **સામાન્ય execution**: Try block ચાલે છે

2. **Exception થાય**: ArithmeticException ફેંકાય છે

3. **Exception પકડાય**: Catch block તેને handle કરે છે

4. Cleanup: Finally block execute થાય છે

5. **ચાલુ રાખો**: Handling પછી પ્રોગ્રામ ચાલુ રહે છે

મેમરી ટ્રીક: "DZMI - Division by Zero, Mathematical Invalid"

પ્રશ્ન 5(અ) [3 ગુણ]

Java માં ArrayIndexOutOfBound Exception ને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

ArrayIndexOutOfBound Exception sìષ્ટક:

કારણ	นย์า	ઉદાહરણ
નકારાત્મક index	0 થી ઓછો index	arr[-1]
Index >= length	Array size થી વધારે index	arr[5] size 3 માટે
ખાલી array	શૂન્ય-લંબાઈ array પર access	arr[0] length 0 માટે

ઉદાહરણ:

```
public class ArrayIndexDemo {
   public static void main(String[] args) {
      int[] numbers = {10, 20, 30};

      try {
            System.out.println(numbers[5]); // Index 5 > length 3
      } catch (ArrayIndexOutOfBoundsException e) {
            System.out.println("ed: " + e.getMessage());
      }

      try {
            System.out.println(numbers[-1]); // +SIRICHS index
      } catch (ArrayIndexOutOfBoundsException e) {
            System.out.println("ed: +SIRICHS index");
      }
    }
}
```

- Runtime exception: પ્રોગ્રામ execution દરમિયાન થાય છે
- Index validation: હંમેશા array bounds તપાસો
- નિવારણ: Bounds checking માટે array.length વાપરો

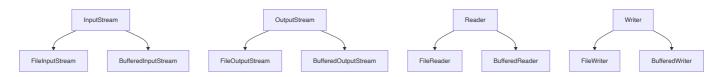
ਮੇਮરੀ ਟ੍ਰੀs: "NIE - Negative, Index-exceed, Empty"

પ્રશ્ન 5(બ) [4 ગુણ]

Stream classes ની મૂળભૂત બાબતો સમજાવો.

જવાબ:

Stream Classes Hierarchy:

Stream પ્રકારો કોષ્ટક:

Stream มรเจ	હેતુ	Classes
Byte Streams	Binary data handle કરે છે	InputStream, OutputStream
Character Streams	Text data handle કરે છે	Reader, Writer
Buffered Streams	Performance સુધારે છે	BufferedReader, BufferedWriter
File Streams	File operations	FileInputStream, FileOutputStream

મૂળભૂત કામગીરીઓ:

• Input: સ્ત્રોતમાંથી ડેટા વાંચવો

• Output: લક્ષ્ય પર ડેટા લખવો

• Buffering: કાર્યક્ષમતા માટે ડેટા કામચલાઉ સંગ્રહ

• Closing: સિસ્ટમ resources મુક્ત કરવા

Stream ફાયદાઓ:

• Abstraction: I/O માટે એકસમાન interface

• รเข้ยหด่เ: Buffered operations

• **ตนฆ์โรดเ**: โดโดย ร้ะเ sources/destinations

મેમરી ટ્રીક: "BCIF - Byte, Character, Input/Output, File"

પ્રશ્ન 5(ક) [7 ગુણ]

ટેક્સ્ટ ફાઇલ બનાવવા માટે Java પ્રોગ્રામ લખો અને ટેક્સ્ટ ફાઇલ પર રાઇટ ઓપરેશન કરો.

```
import java.io.*;

public class FileWriteDemo {

public static void writeWithFileWriter() {

try {

FileWriter writer = new FileWriter("student_data.txt");

writer.write("GGHON HIGGH RESHIN");

writer.write("ID: 101\n");

writer.write("ID: 101\n");

writer.write("HH: 2H 2HN\n");

writer.write("Six: Java Programming\n");

writer.write("Six: A+\n");

writer.close();

System.out.println("FileWriter पापरीने इाध्य सङ्ग्यतापूर्वंड स्वार्धा");

} catch (IOException e) {
```

```
System.out.println("इ।धल लज्जामां लूल: " + e.getMessage());
    }
}
public static void writeWithBufferedWriter() {
    try {
        BufferedWriter buffWriter = new BufferedWriter(
            new FileWriter("course details.txt")
        );
        String[] courses = {
            "Java Programming - 4341602",
            "Database Management - 4341603",
            "Web Development - 4341604",
            "Mobile App Development - 4341605"
        };
        buffWriter.write("ઉપલબ્ધ કોર્સ:\n");
        buffWriter.write("=======\n");
        for (String course : courses) {
            buffWriter.write(course + "\n");
        }
        buffWriter.close();
        System.out.println("BufferedWriter વાપરીને ફાઇલ સફળતાપૂર્વક લખાઈ");
    } catch (IOException e) {
        System.out.println("eq: " + e.getMessage());
    }
}
public static void writeWithTryWithResources() {
    try (FileWriter writer = new FileWriter("marks_record.txt")) {
        writer.write("સેમેસ્ટર 4 માર્ક્સ રેકોર્ડ\n");
        writer.write("========\n");
        writer.write("Java Programming: 85\n");
        writer.write("Database Management: 78\n");
        writer.write("Web Development: 92\n");
        writer.write("§G: 255/300\n");
        writer.write("2819121: 85%\n");
        System.out.println("આટોમેટિક resource management સાથે ફાઇલ લખાઈ");
    } catch (IOException e) {
        System.out.println(" ६। ४८ सम्पानी सूत: " + e.getMessage());
    }
}
public static void main(String[] args) {
    System.out.println("=== ફાઇલ લખવાની કામગીરીઓ ડેમો ===\n");
```

```
// પદ્ધતિ 1: મૂળભૂત FileWriter
writeWithFileWriter();

// પદ્ધતિ 2: બહેતર performance માટે BufferedWriter
writeWithBufferedWriter();

// પદ્ધતિ 3: Try-with-resources (ભલામણ કરેલ)
writeWithTryWithResources();

System.out.println("\nબધી ફાઇલ લખવાની કામગીરીઓ પૂર્ણ!");
}
```

ફાઇલ લખવાની પદ્ધતિઓ કોષ્ટક:

પદ્ધતિ	Performance	Resource Management	ઉપયોગ
FileWriter	મૂળભૂત	Manual close()	સરળ writes
BufferedWriter	ઉચ્ચ	Manual close()	મોટો ડેટા
Try-with-resources	ઉચ્ચ	આટોમેટિક	ભલામણ કરેલ

લખવાના કામગીરી પગલાં:

1. **Writer object બનાવો**: FileWriter અથવા BufferedWriter

2. **ડેટા લખો**: write() method વાપરો

3. **Stream બંધ કરો**: Resources મુક્ત કરો

4. Exceptions handle sरो: IOException management

ફાઇલ કામગીરીઓ:

• બનાવો: અસ્તિત્વમાં નથી તો નવી ફાઇલ

• ઓવરરાઇટ: હાલની સામગ્રી બદલે છે

• Append: હાલની સામગ્રીમાં ઉમેરે છે (append mode વાપરો)

ਮੇਮਣੀ ਟ੍ਰੀs: "CWCH - Create, Write, Close, Handle"

પ્રશ્ન 5(અ OR) [3 ગુણ]

Java માં Divide by Zero Exception ને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

Divide by Zero Exception sìષ્ટક:

કામગીરી	પરિણામ	Exception
Integer division	અવ્યાખ્યાયિત	ArithmeticException
Float division	Infinity	કોઈ exception નહિ
Modulo by zero	અવ્યાખ્યાયિત	ArithmeticException

ઉદાહરણ:

```
public class DivideByZeroDemo {
    public static void main(String[] args) {
        // शून्य पSे Integer division
        try {
            int result = 10 / 0;
        } catch (ArithmeticException e) {
            System.out.println("Integer division: " + e.getMessage());
        }
        // શૂન્ય વડે Float division (કોઈ exception નહિ)
        double floatResult = 10.0 / 0.0;
        System.out.println("Float division: " + floatResult); // Infinity
        // શૂન્ય વડે Modulo
        try {
            int remainder = 10 % 0;
        } catch (ArithmeticException e) {
            System.out.println("Modulo ભૂલ: " + e.getMessage());
    }
}
```

- Integer arithmetic: ArithmeticException ຮູ້ຮໍ છે
- Floating point: Infinity return ອ ຂໍ છે (IEEE 754 standard)
- **નિવારણ**: Division પહેલાં denominator તપાસો

મેમરી ટ્રીક: "IFM - Integer exception, Float infinity, Modulo error"

પ્રશ્ન 5(બ OR) [4 ગુણ]

Try and catch block ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ:

Try-Catch માળખું:

```
try {
    // श्रोभमी sìs थे exception ફंडी शंडे
} catch (SpecificException e) {
    // पिशिष्ट exception handle stì
} catch (GeneralException e) {
    // सामान्य exception handle stì
} finally {
    // छंमेशा execute थाय (पैंडिप्पिंड)
}
```

ઉદાહરણ:

```
public class TryCatchExample {
    public static void validateAge(int age) {
        try {
            if (age < 0) {
                throw new IllegalArgumentException("उमर नडारात्मड न छोर शङे");
            if (age > 150) {
                throw new IllegalArgumentException("ઉંમર અવાસ્તવિક લાગે છે");
            System.out.println("ਮਾ-ਪ ਰਿਸਟ: " + age);
        } catch (IllegalArgumentException e) {
            System.out.println("내근데 어ୂ대: " + e.getMessage());
        }
    }
    public static void main(String[] args) {
        validateAge(25); // 비린
        validateAge(-5);
                            // અમાન્ય
        validateAge(200); // ਅ비리
    }
}
```

Try-Catch પ્રવાહ કોષ્ટક:

Block	હેતુ	Execution
try	જોખમી કોડ સમાવે છે	હંમેશા પહેલા execute
catch	Exceptions handle કરે છે	માત્ર exception થાય તો
finally	Cleanup รìร	હંમેશા execute

- Exception matching: પહેલો મેળ ખાતો catch block execute
- Control flow: Catch block પછી પ્રોગ્રામ ચાલુ રહે
- Multiple catches: અલગ exception પ્રકારો handle કરે

મેમરી ટ્રીક: "TCF - Try risky, Catch exception, Finally cleanup"

પ્રશ્ન 5(ક OR) [7 ગુણ]

ેટક્સ્ટ ફાઇલના કન્ટેન્ટ ડિસ્પ્લે કરવા માટે Java માં પ્રોગ્રામ લખો અને ટેક્સ્ટ ફાઇલ પર અપેન્ડ ઓપરેશન કરો.

```
import java.io.*;
public class FileReadAppendDemo {
    public static void createInitialFile() {
        try (FileWriter writer = new FileWriter("student log.txt")) {
            writer.write("विधार्थी प्रवृत्ति लोग\n");
            writer.write("========\n");
            writer.write("2024-06-13: डोर्स नोंध्रशी श३\n");
            writer.write("2024-06-14: અસાઇનમેન્ટ 1 જમા કર્યું\n");
            System.out.println("પ્રારંભિક ફાઇલ સફળતાપૂર્વક બનાવાઈ");
        } catch (IOException e) {
            System.out.println("श्राध्य अनायपामां भूयः " + e.getMessage());
    }
    public static void displayFileContent(String fileName) {
        System.out.println("\n=== ફાઇલ સામગ્રી ===");
        try (BufferedReader reader = new BufferedReader(new FileReader(fileName))) {
            String line;
            int lineNumber = 1;
            while ((line = reader.readLine()) != null) {
                System.out.println(lineNumber + ": " + line);
                lineNumber++;
            }
        } catch (FileNotFoundException e) {
            System.out.println("ફાઇલ મળી નથી: " + fileName);
        } catch (IOException e) {
            System.out.println("इ।४५ वांथवामां लूत: " + e.getMessage());
    }
    public static void appendToFile(String fileName, String content) {
        try (FileWriter writer = new FileWriter(fileName, true)) { // true = append mode
            writer.write(content);
            System.out.println("સામગ્રી સફળતાપૂર્વક append થઈ");
        } catch (IOException e) {
            System.out.println("ફાઇલમાં append કરવામાં ભૂલ: " + e.getMessage());
```

```
public static void appendMultipleEntries(String fileName) {
    String[] newEntries = {
         "2024-06-15: ક્વિઝ 1 પૂર્ણ કર્યું\n",
         "2024-06-16: มาชิระ มนาวัน ชนา รยู่ \n",
         "2024-06-17: ગ્રુપ સ્ટડી સેશન\n",
         "2024-06-18: મિS-ટર્મ પરીક્ષાની તૈયારી\n"
    };
    try (BufferedWriter writer = new BufferedWriter(
             new FileWriter(fileName, true))) {
         writer.write("\n--- तार्वेतरनी प्रवृत्तिओ ---\n");
         for (String entry : newEntries) {
             writer.write(entry);
         }
         writer.write("--- ਖੀਂગ ਅੰਗ ---\n");
         System.out.println("અનેક entries સફળતાપૂર્વક append થઈ");
    } catch (IOException e) {
         System.out.println("Entries append કરવામાં ભૂલ: " + e.getMessage());
    }
}
public static void main(String[] args) {
    String fileName = "student log.txt";
    System.out.println("=== ફાઇલ વાંચવા અને Append કરવાની કામગીરીઓ ===");
    // પગલું 1: પ્રારંભિક ફાઇલ બનાવો
    createInitialFile();
    // પગલું 2: પ્રારંભિક સામગ્રી દર્શાવો
    displayFileContent(fileName);
    // પગલું 3: એક entry append કરો
    appendToFile(fileName, "2024-06-19: લેબ સેશન પૂર્ણ\n");
    // પગલું 4: પહેલા append પછી સામગ્રી દર્શાવો
    System.out.println("\n--- ਪਦੇਂਖੀ append ਪਲੀ ---");
    displayFileContent(fileName);
    // પગલું 5: અનેક entries append કરો
    appendMultipleEntries(fileName);
    // પગલું 6: અંતિમ સામગ્રી દર્શાવો
    System.out.println("\n-- અਂਕਿਸ ફાઇલ સામગ્રી ---");
    displayFileContent(fileName);
```

```
// પગલું 7: ફાઇલ આંકડાકીય માહિતી
        showFileStatistics(fileName);
    }
    public static void showFileStatistics(String fileName) {
        try (BufferedReader reader = new BufferedReader(new FileReader(fileName))) {
            int lineCount = 0;
            int charCount = 0;
            String line;
            while ((line = reader.readLine()) != null) {
                lineCount++;
                charCount += line.length();
            }
            System.out.println("\n=== ફાઇલ આંકડાકીય માહિતી ===");
            System.out.println("કુલ લાઇનો: " + lineCount);
            System.out.println("§G ਅਖ਼रੀ: " + charCount);
        } catch (IOException e) {
            System.out.println("ફાઇલ આંકડાકીય માહિતી વાંચવામાં ભૂલ: " + e.getMessage());
    }
}
```

ફાઇલ કામગીરીઓ કોષ્ટક:

કામગીરી	Method	હેતુ
બનાવો	FileWriter(filename)	નવી ફાઇલ બનાવો
વાંચો	BufferedReader.readLine()	ફાઇલ સામગ્રી વાંચો
Append	FileWriter(filename, true)	હાલની ફાઇલમાં ઉમેરો
દર્શાવો	System.out.println()	સામગ્રી બતાવો

ફાઇલ કામગીરીઓ પ્રવાહ:

1. **પ્રારંભિક ફાઇલ બનાવો**: પ્રારંભિક સામગ્રી લખો

2. **સામગ્રી દર્શાવો**: વર્તમાન સામગ્રી વાંચો અને બતાવો

3. **ડેટા append કરો**: નવી માહિતી ઉમેરો

4. અપડેટેડ દર્શાવો: સુધારેલી સામગ્રી બતાવો

5. **આંકડાકીય માહિતી**: લાઇન અને અક્ષરોની ગણતરી

Append vs Write:

• Write mode: હાલની સામગ્રીને ઓવરરાઇટ કરે છે

• Append mode: હાલની સામગ્રીના અંતે ઉમેરે છે

• **Constructor parameter**: બીજો parameter true append enable કરે છે

Resource Management:

- Try-with-resources: આટોમેટિક close()
- **Exception handling**: FileNotFoundException, IOException
- **Buffered operations**: મોટી ફાઇલો માટે બહેતર performance

મેમરી ટ્રીક: "CDADS - Create, Display, Append, Display, Statistics"